

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 22.01.2024 r.

Znak: WZPS-5.431.1.15.2023.RK

**Pani
Beata Bilska
Dyrektor Placówki Opiekuńczo-
Wychowawczej Towarzystwa Przyjaciół
Dzieci w Koszalinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 23-27 października 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie, przy ul. Buczynowej 4. Czynności kontrolne prowadzone były również w siedzibie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie przy ul. Piłsudskiego 11-15. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 17/2023 z 14 września 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki i Renata Karwowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacje zatrudnionych osób.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 27 października 2023 roku.

akta kontroli str. 3

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez dyrektora placówki oraz pracowników Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie
- ankiety i rozmowy przeprowadzone wśród 12 wychowanków
- pisemne informacje udzielone przez 4 wychowawców
- oględziny pomieszczeń placówki
- dokumentacja prowadzona w placówce i przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Określenia użyte w wystąpieniu:

placówka – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie
 dyrektor – dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie

wychowawca prowadzący – wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka
 „kieszonkowe” – kwota do własnego dysponowania przez dziecko

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą		Placówką kieruje Pani Beata Bilska.
podstawa funkcjonowania		zezwolenie wojewody decyzja Nr 1/2016 z 29 stycznia 2016 r. umowa zlecająca realizację zadania zawarta z Miastem Koszalin z 29.12.2021 r.
typ placówki		socializacyjna, specjalistyczno-terapeutyczna i interwencyjna
liczba miejsc określona w regulaminie placówki		14
wychowankowie	liczba dzieci umieszczonych na dzień kontroli	18, w tym 4 interwencyjnie
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego wychowanka lub osoby pełnoletniej	6/22 lata
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	1
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	5
	dzieci systematycznie urlopowane do domu rodzinnego	6
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/zawieszoną/są pozbawieni władzy/sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/osoby pełnoletnie/dzieci wychowanek	13/0/3/0/0/2/0
pracownicy placówki	dyrektor	1
	wychowawcy	4,5
	pedagog	0,5
	psycholog	0,25
	administracja i obsługa	1

akta kontroli str. 13-23

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Kwalifikacje zatrudnionych osób.

W placówce do pracy z dziećmi na dzień kontroli zatrudnionych było 6 wychowawców na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia. Jedna osoba miała stanowisko łączone – ½ etatu wychowawca i ½ etatu pedagog. Zatrudniony był również psycholog na podstawie umowy zlecenia. Wszyscy posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby zatrudnione w placówce: wychowawca, pedagog, psycholog, osoba prowadząca terapię, pracownik socjalny, opiekun dziecięcy mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Dyrektor placówki oświadczył, że zabezpiecza potrzeby pracowników poprzez zapewnienie wsparcia psychologa, udział w grupach wsparcia dla psychologów i pedagogów w Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Koszalinie, spotkania ze specjalistami zatrudnionymi przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koszalinie. W informacji wskazane zostały następujące szkolenia dla pracowników: Akademia Przyszłości, „Ogniska w drodze do domu”, Praca z dzieckiem z zaburzeniami potraumatycznymi, praca z dzieckiem z Aspergerem i spektrum autyzmu. Pracownicy jako formę zapewnienia poradnictwa wskazali organizowanie szkoleń, superwizję, doradztwo psychologa i konsultacje z dyrektorem placówki. Pracownicy w pisemnej informacji wskazali na udział w następujących szkoleniach: Szkolenie w zakresie opiekuna usamodzielnienia, Superwizja dla kadry, Zaburzenia potraumatyczne u dzieci i młodzieży.

akta kontroli str. 23-30

2. Przestrzeganie praw dziecka.

znajomość praw przez dzieci uwzględnianie zdania dziecka	Ankieta i rozmowy przeprowadzone wśród wychowanków wykazały, że dzieci znają swoje prawa. Po trzy osoby wskazały prawo do: prywatności, odpoczynku, swojego zdania, dwie do bycia sobą i pojedyncze wskazały prawo do: czasu wolnego, wszystkiego oprócz zakazanych, rzeczy z regulaminu, mama może mnie odwiedzać, zabawy, powiedzieć pani, gdy coś jest źle, spokoju, grania w gry, wychodzenia na dwór, rozwijania pasji, wyrażania emocji. Jedno dziecko napisało <i>bez pozwolenia wychowawców nie mam prawa do niczego</i> . Wychowankowie wskazali też, że w placówce mogą: dzwonić do rodziny, zapraszać do placówki koleżanki i kolegów, odpoczywać, korzystać z telewizora, komputera i internetu, realizować swoje zainteresowania i obchodzić swoje święta. Sześć osób wskazało, że mogą posiadać swoje rzeczy, do których nikt nie ma dostępu. Wychowankowie mieli zaspokojone prawo do kontaktów z rodzicami i wyrażania swojego zdania w kwestiach, które ich dotyczą. Na zasięgnięcie opinii podopiecznych wskazali wszyscy pracownicy.
dostępność telefonów do Rzecznika Praw Dziecka i ZUW w Szczecinie	Numery telefonów były udostępnione w pomieszczeniach zajmowanych przez dzieci.
utrzymywanie kontaktów z rodzicami/ osobami opiekującymi się dzieckiem	Zarówno wychowankowie jak i pracownicy wskazali, że rodzice i inne osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami pracownicy wskazali:

<p>bezpośrednio przed umieszczeniem w placówce/rodzeństwem i dalszą rodziną/zapewnienie miejsca do spotkań z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami bliskimi</p> <p>uzgadnianie decyzji dotyczących dziecka z jego rodzicami/opiekunami prawnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozmowy telefoniczne – urlopowania do rodziny – organizowanie Dnia Matki, Dnia Ojca – odwiedziny, spotkania na terenie placówki – zapraszanie rodziny na uroczystości dziecka. <p>Placówka dysponuje warunkami lokalowymi umożliwiającymi organizowanie spotkań z rodzicami i innymi bliskimi osobami. Podejmowane były prawidłowe działania w celu utrzymywania kontaktu z rodzicami i innymi bliskimi osobami.</p> <p>Zgodnie z informacją udzieloną przez pracowników decyzje dotyczące dziecka uzgadnianie są z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi.</p>
<p>rozdzielanie rodzeństw po umieszczeniu w placówce</p>	<p>Po umieszczeniu w placówce zostało rozdzielone jedno rodzeństwo. Troje dzieci decyzją sądu zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a jedno pozostało w placówce. Dzieci utrzymują kontakt telefoniczny i osobisty.</p> <p>Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.</p>
<p>relacje pomiędzy dziećmi i pracownikami</p>	<p>Dzieci w większości oceniły pozytywnie swoje relacje z pracownikami placówki. Na pytanie dotyczące złego traktowania, dziewięcioro nie wskazało żadnej osoby, która w ich ocenie traktowałaby ich źle. Jedno dziecko wskazało p.(...), pisząc „nie pozwala mi zakrywać szparę w drzwiach łazienki”, drugie dziecko napisało „p. (...) wyśmiewa, poniża, podpuszcza mnie, (...), p. (...) szarpnął niejednokrotnie innym wychowankiem (...), p. (...)(...) szarpnęła wychowanką i nie raz krzyczała na nią (dotyczy ...), trzecie dziecko napisało „p. (...) rozmawia w sposób lekceważący, p. (...) robi sobie żarty z niestosownych rzeczy”.</p> <p>Pracownicy w pisemnych informacjach podali, że ich relacje z wychowankami opierają się na wzajemnym szacunku i zrozumieniu oraz na współpracy.</p>
<p>wyniki obserwacji dzieci i zajęć</p>	<p>Obserwacja prowadzona była 23 października w godz. 15.00-18.00 oraz 24 października w godz. 10.00-14.00. Pierwszego dnia w placówce przebywało 12 osób. Dzieci wspólnie z wychowawcami przygotowywali obiad, który wspólnie zjedli. Następnie odrabiali zadania domowe. Drugiego dnia przebywało 8 osób. Dzieci, które były w placówce wspólnie z pracownikami przygotowywały obiad, w czasie wolnym układali puzzle. Pozostali wychowankowie wracali ze szkół.</p> <p>Dzieci odnosiły się do siebie z szacunkiem i chętnie pomagały sobie wzajemnie. Prowadzili swobodne rozmowy z wychowawcami, którzy adekwatnie reagowali na potrzeby dzieci i zmieniającą się sytuację w placówce. Relacje pomiędzy dziećmi i osobami pełniącymi dyżur były pozytywne.</p> <p>Zastrzeżeń nie budził wygląd wychowanków zarówno pod względem ubioru jak i higieny.</p>
<p>praca indywidualna wychowawcy kierującego procesem</p>	<p>Wychowankowie potrafili wskazać swojego wychowawcę „prowadzącego”. Podali, że wychowawcy robią z nimi zakupy i chodzą do lekarzy. Żadne dziecko nie wskazało, że wychowawca</p>

wychowawczym dziecka	<p>spędza czas tylko z nim. Kontrolujący przekazali dyrekcji, że należy zwrócić większą uwagę na indywidualne spędzanie czasu z dzieckiem. Pracownicy jako formy pracy indywidualnej wskazali m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspólne zakupy – rozmowy – zebrania w szkole – sprawy sądowe – wizyty lekarskie. <p>Jako ważne wydarzenia z życia dziecka, w których wychowawca uczestniczył zostały wskazane m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wizyty u lekarzy specjalistów – zawiezenie i odbiór ze szpitala – udział w rozprawie sądowej – wizyty lekarskie – zebrania w szkole. <p>Analiza grafików pracy wychowawców w miesiącach maj, lipiec i październik 2023 r. wykazała, że wychowawcy mieli zaplanowane godziny na pracę indywidualną z dzieckiem.</p>
nagrody stosowane w placówce	<p>Wśród nagród stosowanych w placówce wychowankowie wymienili: pieniężne – 4 osoby, słodycze – 3 osoby, dłuższy czas na telefon – 2 osoby, pochwała – 1 osoba. Wychowawcy wymienili następujące nagrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pieniądze – pochwała wychowawcy – indywidualne wyjście z wychowawcą do kina – zwolnienie z dyżuru porządkowego.
kary stosowane w placówce	<p>Na pytanie dotyczące kar stosowanych w placówce, wychowankowie wskazali: krótszy czas na telefon – 3 osoby, ograniczenie multimediiów – 2 osoby, brak wyjścia indywidualnego, ograniczenie słodyczy, zakaz wyjścia nawet do rodziny, stosują to, co kogo najbardziej zabol, np. brak telefonu – po 1 osobie. W kwestii ograniczenia dostępu do telefonu przeprowadzono rozmowy z wychowankami. Zastosowana kara nie utrudniała dzieciom kontaktów z rodzicami i innymi bliskimi osobami. W kwestii zakazu wyjść do rodziny przeprowadzono rozmowy z dziećmi i pracownikami. Nie potwierdzono takiej kary, a ewentualne ograniczenia wynikają z innych sytuacji np. osobistej rodzica. Wychowawcy wskazali trzy kary:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie korzystania z telefonu w celach rozrywkowych – krótsze wyjścia indywidualne – ograniczenie grania na komputerze. <p>Nie stwierdzono uchybień w tym obszarze.</p>
tryb odwoławczy od kary	<p>Na pytanie „Co możesz zrobić jeśli nie zgadzasz się z karą?” dzieci odpowiedziały, że: odwołać się do dyrektora – 3 osoby, porozmawiać z wychowawcą – 2 osoby, wyrazić swoje zdanie – 1 osoba.</p>

	Wychowawcy wskazali, że można się odwołać do wychowawcy i dyrektora.
uczestniczenie w praktykach religijnych zgodnie z deklarowanym wyznaniem	Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie kontroli wychowankowie mogą uczestniczyć w praktykach religijnych zgodnie z deklarowanym wyznaniem.
konieczność zmian w placówce na jakie wskazały dzieci	Na pytanie dotyczące konieczności zmian w placówce dzieci odpowiedziały następująco: nic – 6 osób, jedna osoba napisała „chcę, żeby wychowawcy zaczęli traktować nas poważnie, to co mówimy, by zwracali uwagę na to co robią inni i zaczęli interesować się osobami, które są zagrożeniem psychicznym dla młodszych wychowanków”. Drugie dziecko napisało „podejście wychowawców, żeby nie grzebali w telefonach, bo to nasza prywatność, mniej wykorzystywać dzieci do pracy, nie robić nic na siłę”. Informacje przekazano dyrektorowi centrum w celu uwzględnienia w pracy wychowawczej.

Występowanie zachowań przemocowych w placówce przedstawia poniższa tabela opracowana na podstawie informacji zawartych w ankietach i udzielonych przez wychowanków podczas rozmów.

rodzaj przemocy	występowanie i sprawca przemocy				
	nie spotkało mnie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorośli	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	9	1	2	2	1
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	7	5	2	1	4
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	8	3	2	3	2
wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	11	1	1	0	1
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	12	0	0	0	0

Jedno dziecko w rozmowie podało, że p. (...) je uderzyła. Nie udało się ustalić okoliczności zdarzenia, ponieważ dziecko kilka razy zmieniał wersje co do czasu i miejsca zdarzenia. Wskazani świadkowie (siostry) nie potwierdziły takiej sytuacji.

Z przeprowadzonej ankiety i rozmów z dziećmi wynika, że w placówce występują rówieśnicze zachowania przemocowe. Występują również niewłaściwe zachowania pracowników, co zostało opisane na str. 4 w obszarze *relacje pomiędzy dziećmi i pracownikami*. Według informacji udzielonych przez wychowawców w placówce występuje przemoc rówieśnicza – wyzwiska i przemoc fizyczna. Jako formy podejmowanych działań pracownicy wskazali:

- rozmowy wychowawczo-dyscyplinujące

- poinformowanie sądu
- nagana wychowawcy.

akta kontroli str. 13-22, 31-81, 82-107, 108-115, 116

3. Zasadność pobytu dziecka w placówce oraz działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanków do rodziny.

Czternaścioro dzieci umieszczonych w placówce na dzień kontroli posiadało postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej oraz skierowania wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej/Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie/Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Czworo dzieci umieszczonych zostało interwencyjnie.

akta kontroli str. 117-119

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji zweryfikowano na podstawie dokumentacji wszystkich wychowanków poniżej 18 roku życia przebywających w placówce na dzień kontroli.

rotacja dzieci w placówce	Na pierwszy dzień okresu objętego kontrolą w placówce było 14 wychowanków, a na dzień kontroli 18. Przyjęto 9 osób, a 5 opuściło placówkę, w tym: 1 powróciło do domu rodzinnego, 2 zostało umieszczonych w rodzinie zastępczej i 2 zostało usamodzielnionych.
liczba kontrolowanych posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Skontrolowano 21 posiedzeń.
terminowość dokonywania ocen – nie rzadziej niż co 3/6 miesięcy	W trzech przypadkach pierwsze oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonane zostały z przekroczeniem terminu określonego w przepisach, tj. z przekroczeniem 6 miesięcy: (...) lat 16, pierwsza ocena zasadności dokonana po 6 miesiącach i 13 dniach (...) lat 13, pierwsza ocena dokonana po 6 miesiącach i 7 dniach (...) lat 14, pierwsza ocena dokonana po 6 miesiącach i 13 dniach. Przekroczenia wynikały z błędnego obliczenia – liczono 6 miesięcy od sporządzenia planu pomocy dziecku, a nie od umieszczenia dziecka w placówce. Dyrektora pouczono o konieczności dokonywania pierwszych ocen zasadności pobytu dziecka w placówce zgodnie z terminami określonymi w art. 138 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Pozostałe kontrolowane oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane były z zachowaniem obowiązujących przepisów.
zasadność pobytu dzieci w placówce	Ocena zasadności dokonywana była przez zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Pobyt 12 dzieci umieszczonych w placówce na dzień kontroli uznano za zasadny, 4 umieszczonych interwencyjnie powinno zostać przeniesionych do rodzinnej pieczy zastępczej.
niezwłoczne przekazywanie wniosków zespołu do sądu	We wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były niezwłocznie przekazywane do sądu i ośrodka adopcyjnego.

skład zespołów	Składy zespołu nie zawsze były kompletne, ale placówka każdorazowo zapraszały na posiedzenia wszystkie wymagane przepisami osoby i instytucje.
umieszczanie i pobyt w placówce dzieci poniżej 10 roku życia	W okresie objętym kontrolą zostało umieszczone 1 dziecko poniżej 10 roku życia. Było to umieszczenie interwencyjne razem ze starszym rodzeństwem. Na dzień kontroli w placówce przebywały dwie osoby poniżej 10 roku życia, które zostały umieszczone ze starszym rodzeństwem. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
stosowanie art. 100 ust. 4a ustawy – regulowanie sytuacji prawnej wychowanków	W kontrolowanym okresie przepis dotyczył 1 dziecka. Wniosek został złożony zgodnie z obowiązującymi przepisami.
zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją umożliwiającą przysposobienie do ośrodków adopcyjnych	W kontrolowanym okresie przepis dotyczył 2 dzieci, które zostały zgłoszone do ośrodka adopcyjnego. W jednym przypadku do ośrodka nie przekazano informacji o przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Dyrektora placówki pouczone, aby zgłoszeń dokonywać niezwłocznie po pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej i w każdym przypadku przekazywać wszystkie wymagane dokumenty i informacje.
działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce/współpraca z innymi instytucjami na rzecz powrotu wychowanków do rodziny	Podejmowane były działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce – współpracowano z sądem w celu regulowania sytuacji prawnej dzieci, systematycznie dokonywane były okresowe oceny sytuacji dziecka, po dokonaniu oceny zasadności wnioski przekazywano do sądu. Utrzymywano kontakt z rodzicami, których wspierano w rozwiązywaniu problemów, urlopowano dzieci do domów rodzinnych. W wyniku podejmowanych działań jedno dziecko powróciło do domu rodzinnego. W trakcie trwania kontroli pod opiekę ojca wróciło również 4-osobowe rodzeństwo umieszczone interwencyjnie.

akta kontroli str. 13-22, 120-287

4. Działania placówki wobec dziewcząt w ciąży i rodziców z dziećmi.

W kontrolowanym okresie, w placówce nie przebywała małaletnia w ciąży ani z dzieckiem.

akta kontroli str. 288-290

5. Warunki lokalowe.

Placówka posiada pomieszczenia określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Dysponuje niewielkim terenem zielonym. Pomieszczenia są funkcjonalne i dostosowane do potrzeb maksymalnie 14 wychowanków. Na dzień kontroli w placówce umieszczonych było 18 wychowanków, a przygotowanych było 14 miejsc do spania. Opisane w pkt. 9 str. 12.

akta kontroli str. 291-292

6. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych oraz

zaopatrzenie w wyroby medyczne, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze. Wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej.

<p>wyżywienie, w tym konieczność stosowania specjalnych diet, wyposażenie aneksów kuchennych</p>	<p>Pod względem jakościowym i ilościowym wyżywienie ogólnie zostało ocenione przez wychowanków pozytywnie. Pojedyncze dzieci wskazały, że niedobre są obiady i kolacje. Wszystkie dzieci wskazały, że ilość jedzenia jest wystarczająca.</p> <p>Zarówno wychowankowie jak i wychowawcy potwierdzili, że żywność i napoje są w placówce dostępne przez całą dobę.</p> <p>Zgodnie z oświadczeniem dyrektora żaden wychowanek nie wymagał zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p> <p>W aneksie kuchennym znajdowały się urozmaicone produkty żywnościowe.</p>
<p>realizacja obowiązku szkolnego, dostęp do zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych</p>	<p>Na dzień kontroli 16 wychowanków objętych było obowiązkiem szkolnym. Naukę kontynuowały również 2 osoby pełnoletnie. Osiem osób było uczniami szkoły podstawowej, troje zawodowej i troje średniej. Czwooro dzieci umieszczonych interwencyjnie, ze względu na krótki pobyt i realne szanse na powrót do domu, nie realizowało obowiązku szkolnego. Wychowankom, u których występowały trudności szkolne, zgodnie z informacją udzieloną przez wychowawców, zapewniane były:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indywidualna pomoc wychowawcy - dodatkowe zajęcia - korepetycje.
<p>zapewnienie podręczników i przyborów szkolnych</p>	<p>Dzieci nie zgłaszały braków w tym zakresie.</p>
<p>umieszczanie dzieci w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych/przyjazdy do placówki</p>	<p>Na dzień kontroli dwoje dzieci przebywało w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, jedno miało postanowienie o umieszczeniu w mow, ale przebywało na ucieczce i dwoje umieszczonych było w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii. Urlopowania dzieci do placówki nie budziły zastrzeżeń.</p> <p>W jednym przypadku wniosek złożony do sądu o umieszczenie w mow nie był poprzedzony posiedzeniem zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.</p> <p>Stanowi to naruszenie art. 136 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p>
<p>zapewnienie opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym</p>	<p>W placówce na dzień kontroli nie przebywały dzieci niepełnosprawne.</p>
<p>zapewnienie dzieciom opieki medycznej, w tym zapewnienie leków i wyrobów medycznych</p>	<p>Wszyscy wychowankowie posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza pierwszego kontaktu. Część dzieci wymagała pomocy specjalistycznej: psychiatra, okulista – po 4 osoby, dermatolog – 2 osoby, ortodonta, chirurg – po 1 osobie.</p> <p>Recepty realizowane były na bieżąco, a dzieci wyposażane w wyroby medyczne.</p>
<p>hospitalizacje</p>	<p>W okresie podlegającym kontroli żaden wychowanek nie był</p>

wychowanków w szpitalach/ na oddziałach psychiatrycznych	hospitalizowany w szpitalu psychiatrycznym.
wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej	Na podstawie informacji udzielonej przez pracowników oraz rozmów z wychowankami stwierdzono, że posiadali oni odzież i obuwie w odpowiedniej ilości i adekwatne do pory roku. Zabezpieczeni byli również w odpowiednie środki higieny osobistej.
zapewnienie dzieciom zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego	Pomieszczenia zajmowane przez dzieci były wyposażone w sprzęt, gry i zabawki oraz materiały dydaktyczne dostosowane do wieku i zainteresowań wychowanków.

akta kontroli str. 13-22, 31-107, 293-294

7. Wypłacanie drobnych kwot do własnego dysponowania przez dziecko.

Sposób przyznawania „kieszonkowego” określała instrukcja dotycząca naliczania kieszonkowego w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie.

Na podstawie weryfikacji list wypłat za miesiące sierpień i grudzień 2022 r. oraz maj i sierpień 2023 r., rozmów z dziećmi i informacji udzielonej przez pracowników stwierdzono, że dzieci otrzymywały kwotę do własnego dysponowania w wysokości 15-70 zł.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym obszarze.

akta kontroli str. 20, 31-107

8. Prowadzenie obowiązującej dokumentacji.

8.1. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Oceny dokonano na podstawie analizy dokumentacji 12 wychowanków przebywających w placówce na dzień kontroli.

lp.	inicjały i wiek dziecka	prowadzenie dokumentacji: diagnoza psychofizyczna, plan pomocy dziecku, karta pobytu, arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych, karta udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię.
1.	(...)	bez uwag
2.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
3.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
4.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia karta pobytu nie została uzupełniona w miesiącach wrzesień i październik
5.	(...)	bez uwag
6.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do:

		<ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia w karcie pobytu brak wpisów w obszarach: <ul style="list-style-type: none"> – szczególne potrzeby dziecka – znaczące dla dziecka wydarzenia
7.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: <ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
8.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: <ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
9.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: <ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
10.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: <ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
11.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: <ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia
12.	(...)	w diagnozie psychofizycznej brakowało odniesienia do: <ul style="list-style-type: none"> – pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – przygotowania dziecka do usamodzielnienia

Dla każdego dziecka, które posiadało skierowanie do placówki prowadzona była dokumentacja określona w obowiązujących przepisach. Niewielkiej korekty wymagały diagnozy psychofizyczne - kontrolujący udzielili instruktażu w tym zakresie.

Wystąpiły uchybienia w zakresie prowadzenia karty pobytu dziecka, co stanowi naruszenie § 17 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

akta kontroli str. 120-287

8.2. Prowadzenie innej dokumentacji.

protokoły z posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Posiedzenia zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były protokołowane.
ewidencja wychowanków	Placówka prowadziła ewidencję wychowanków, która zawierała wszystkie elementy określone w przepisach.

8.3. Przechowywanie dokumentacji.

Dokumentacja była przechowywana w pomieszczeniach biurowych, w zamykanych szafach. Była zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych.

9. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

lp.	zagadnienie	opis
1.	działania podejmowane wobec wychowanka bezpośrednio po przyjęciu do placówki w celu zminimalizowania poczucia straty i traumy związanej z umieszczeniem w placówce	Pracownicy w pisemnych informacjach o realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych wskazali następujące działania: – rozmowa wpierająca – zapoznanie z regulaminem i strukturą placówki – pomoc w procesie adaptacji – zaspokojenie potrzeb dziecka – wsparcie pedagoga i psychologa.
2.	przygotowanie placówki pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie	Placówka pod względem lokalowym jest przygotowana do realizowania zadań określonych w regulaminie w ograniczonym zakresie. Dysponuje 14 miejscami do spania i realizacja funkcji interwencyjnej, przy pełnym wykorzystaniu miejsc określonych w regulaminie jest praktycznie niemożliwa, ponieważ metraż budynku uniemożliwia zorganizowanie dodatkowych miejsc do spania.
3.	zatrudnienie wychowawców adekwatne do liczby miejsc określonej w regulaminie/ umieszczonej dzieci organizacja pracy umożliwiająca wychowawcy wykonywanie wszystkich zadań wynikających z przepisów, w tym indywidualnej pracy na rzecz dzieci zakresy obowiązków pracowników merytorycznych	W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że jeden wychowawca może kierować procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Liczba zatrudnionych wychowawców była adekwatna do liczby miejsc określonej w regulaminie i dzieci przebywających w placówce na dzień kontroli. Organizacja pracy umożliwiała wychowawcom wykonywanie wszystkich zadań. Pracownicy posiadali zakresy obowiązków uwzględniające wszystkie zadania określone w obowiązujących przepisach.
4.	zgodność umieszczeń dzieci z liczbą miejsc określoną w regulaminie	Zweryfikowano na podstawie analizy pierwszego dnia każdego miesiąca w okresie od 1 lutego 2022 r. do 1 października 2023 r. W jedenastu przypadkach było przekroczenie liczby dzieci umieszczonej w placówce powyżej limitu miejsc określonego w regulaminie o 1-2 osoby. We wszystkich przypadkach były to umieszczenia interwencyjne. Szczegółowej analizie poddano umieszczenia dzieci w roku 2023. Na podstawie dostępnej dokumentacji i informacji złożonych przez dyrektora placówki wynika, że w okresach: 2-4.01, 12-14.02, 19-25.05, 23-27.06, 20-24.07 i 13-18.09 przebywało 3 dzieci powyżej limitu określonego

		<p>w regulaminie, w okresach: 9-12.03, 17-18.03, 21-23.03 oraz 9-27.10 przebywało 4 dzieci powyżej limitu, w dniach: 13-16.03 i 16-22.06 w placówce przebywało 6 dzieci powyżej limitu i w okresie 2-5.04 umieszczonych było w placówce łącznie 21 wychowanków.</p> <p>Placówka mając funkcję interwencyjną nie może odmówić przyjęcia dziecka, które trzeba pilnie zabezpieczyć. Odbywa się to kosztem dzieci umieszczonych w placówce na podstawie postanowień i skierowań. Dzieci umieszczone interwencyjnie korzystają z łóżek i szaf wychowanków przebywających w tym czasie w mow i mos.</p>
5.	zapewnienie właściwej opieki w ciągu doby	<p>Zapewnienie wychowankom opieki w ciągu dnia i w godzinach nocnych skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 13 dni wybranych losowo z ostatniego półrocza z rejestru opieki dziennej i nocnej (10.05.2023 r. – 20.10.2023 r.). Często w godzinach popołudniowych dyżur pełnił dyrektor placówki lub pedagog. Zgodnie ze złożonym oświadczeniem dyrektor w lipcu 2023 r. przepracował 18 godzin wychowawczych, w maju 55 godzin i w październiku 73 godziny. Realizowanie zadań wychowawczo-opiekuńczych w tak dużym wymiarze uniemożliwia prawidłową realizację pozostałych zadań nałożonych na dyrektora placówki, m.in. w zakresie nadzoru nad podległymi pracownikami, co mogło przyczynić się do nieprawidłowości w postępowaniu części wychowawców wobec dzieci. Nie było możliwości dokonania oceny, czy opieka całodobowa była sprawowana przez osoby uprawnione, ponieważ pedagog był zatrudniony również jako wychowawca.</p> <p>Dyrektora placówki pouczone, że należy bezwzględnie rozgraniczyć godziny pracy wychowawcy i pedagoga oraz dostosować je do potrzeb dzieci.</p>
6.	zapewnienie specjalistycznej opieki adekwatnej do potrzeb dzieci	<p>Dzieci miały zapewnione wsparcie psychologa dwa razy w tygodniu w godzinach dostosowanych do ich potrzeb. Osoba zatrudniona na stanowisku pedagoga zajmowała łączony etat: ½ pedagog, ½ wychowawca. W losowo wybranych miesiącach w 2023 r. - maj i lipiec - pedagog pracował w godzinach 8-16, natomiast w październiku nie było określonych godzin na pracę pedagoga, a wszystkie godziny pracownik realizował jako wychowawcze. Godziny pracy w maju również nie były dostosowane do potrzeb dzieci, ponieważ w godzinach popołudniowych wychowankowie są w szkołach.</p> <p>Dyrektora placówki pouczone, że należy bezwzględnie rozgraniczyć godziny pracy wychowawcy i pedagoga oraz dostosować je do potrzeb dzieci.</p>
7.	przygotowanie do samodzielności/pobyt w placówce osób pełnoletnich	<p>W informacjach udzielonych przez pracowników placówki, jako działania przygotowujące dzieci do samodzielności zostały wymienione m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrażanie do gospodarowania środkami finansowymi – udział w kursach kwalifikacyjnych – składanie wniosków o przydział mieszkania

		<p>– udział w zajęciach z doradztwa zawodowego.</p> <p>Na dzień kontroli w placówce przebywały dwie osoby pełnoletnie. Obydwie kontynuowały naukę. Warunki pobytu określał kontrakt zawarty pomiędzy dyrektorem placówki o osobami pełnoletnimi.</p> <p>Nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.</p>
8.	<p>pokrywanie kosztów przejazdu do uzasadnionych miejsc pobytu, pokrywanie kosztów pobytu w bursie lub internacie</p>	<p>Zgodnie z informacją udzieloną przez pracowników, placówka pokrywa koszty przejazdów dzieci. Wychowankowie mają pokrywane koszty biletów.</p> <p>Za pobyt w ośrodkach został poniesiony koszt w wysokości 20 801 zł.</p>
9.	<p>organizowanie dzieciom czasu wolnego</p> <p>zapewnienie dzieciom warunków do rozwijania zainteresowań</p>	<p>Na pytanie <i>co robisz w czasie wolnym</i> podopieczni wskazali m.in.: gram na telefonie, śpię, spędzam czas na dworze, odpoczywam, rysuję – po 2 osoby, spotykam się z przyjaciółmi, pomagam przy obiedzie, czytam, siedzę w pokoju, wychodzę do domu lub znajomych, bawię się z siostrą, oglądam seriale, słucham muzyki, sprzątam, rozmawiam z kolegami i wychowawcami, uczę się, oglądam telewizję, bawię się – po 1 osobie.</p> <p>Dyrektor jako formy spędzania czasu wolnego przez wychowanków wskazał organizowanie zajęć plastycznych, muzycznych, kulinarnych, sportowych na terenie placówki. Poza placówką wychowankowie realizują swoje zainteresowania i uczestniczą w treningach koszykówki, zajęciach rozwijających umiejętności kosmetyczne, zajęciach teatralnych. Wychowankowie wychodzą na basen, do kina i kręgielni, uczestniczą w wyjazdach zorganizowanych krótko i długoterminowych.</p>
10.	<p>wsparcie wolontariuszy</p>	<p>W okresie objętym kontrolą placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.</p>

akta kontroli str. 31-107, 295-312

Podsumowanie ustaleń kontroli

<p>stwierdzone nieprawidłowości/ uchybienia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) niewłaściwe zachowanie części pracowników wobec dzieci 2) złożenie wniosku o umieszczenie w mow bez posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka 3) warunki lokalowe uniemożliwiające realizację funkcji interwencyjnej powyżej limitu miejsc określonej w regulaminie 4) uchybienia w prowadzeniu kart pobytu dziecka
<p>przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) w wyniku przeprowadzonych rozmów nie ma możliwości wskazania jednoznacznej przyczyny 2) konieczności podjęcia pilnych działań wobec dziecka 3) niezależne od placówki, brak wystarczającej liczby miejsc w pieczy zastępczej na terenie Miasta Koszalin 4) zaniedbanie

skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	1) niewłaściwe traktowanie dzieci 2) formalne 3) pogorszenie standardu opieki w placówce 4) brak pełnej informacji o dziecku
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości / uchybienia	dyrektor, wychowawcy
wpis w książce kontroli	14
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wystąpienie otrzymują	1) Dyrektor Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia standardu opieki i wychowania w placówce

wydają zalecenia:

znaczące

- 1) wyeliminować z procesu wychowawczego niewłaściwe zachowania pracowników i tym samym przestrzegać praw dziecka, szczególnie do ochrony przed poniżającym traktowaniem

zwykłe

- 1) w każdym przypadku złożenie wniosku do sądu o umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym poprzedzać posiedzeniem zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka
- 2) karty pobytu dziecka prowadzić zgodnie z § 17 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Zespół inspektorów:

Joanna Dunajewska
inspektor wojewódzki
Renata Karwowska
główny specjalista

Zastępca Dyrektora
Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Izabela Wojtczak – Sikorska